

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/l-m/stanislaw-malakowski/56555.Stanislaw-Malakowski.html>
2024-07-16, 15:23

mjr piech. **Stanisław Malakowski**. Urodzony 14 II 1902 w Swynobyczach, pow. Zwiąhel, na Wołyniu, syn Albina Longina, buchaltera, i Jadwigi z Milaszewskich. Ukończył 5 klas gimnazjum realnego (Polska Szkoła Realna w Sławucie). Wykształcenie uzupełnił, kończąc w 1923 7-klasowe Gimnazjum Matematyczno-Przyrodnicze w Równem. W połowie kwietnia 1919 wystąpił ze szkoły, we wrześniu 1919 przekroczył front ukraińsko-polski i wstąpił 15 IX jako ochotnik do grupy płk. Kopczyńskiego. Przyjęty został do adiutantury, w której służył do 21 XII 1919, tj. do rozwiązania formacji. Następnie dostał przydział do 9 komp. telegraf. przy 9 DP, w której służył jako telefonista na stacji nadawczej i odbiorczej sztabu dywizji. 21 IX 1920 rozkazem dtwa dywizji został mianowany st. szeregowym. 16 I 1921 został odkomenderowany do Wielkopolskiej Szkoły Podchorążych Piechoty w Bydgoszczy (klasa XI), którą ukończył 10 VI 1922, mianowany sierż. pchor. (lok. 31/68).

10 VI 1922 przydzielony został do 44 Pułku Piechoty Strzelców Kresowych w Równem. 22 VII 1922 na zebraniu oficerskim postanowiono jednogłośnie przyjąć do korpusu oficerskiego pchor. Malakowskiego (balotaż oficerski). Mianowany ppor. 14 X 1922, służył jako dca plut. Opinia z 1922: „Bardzo chętny, zajmuje się bardzo w służbie i poza służbą swoimi podwładnymi. Znajomość służby i regulaminów wielka, dobry instruktor, obowiązkowy, charakter prawy, występowanie i zachowanie bez uwag. Uświadczenie narodowe wielkie”. 1 II 1923 został odkomenderowany na kurs łączności oficerów broni do Zegrza, który ukończył w maju z wynikiem dobrym. W czerwcu 1923 został mianowany dca plut. łączn. w 44 Pułku Piechoty Strzelców Kresowych, na którym to stanowisku pozostał do listopada 1928. Awansował do stopnia por. 1 VI 1924.

Odbył 2-miesięczny kurs (listopad-grudzień 1928) inf.-wyw. w Oddz. II SG. Od 1 I 1929 do listopada 1937 służył w 61 Pułku Piechoty Wielkopolskiej (Bydgoszcz) jako dca komp. i oficer informacyjny. W międzyczasie ukończył kurs dców plut. w pionie oficerów broni (CWSap. w Modlinie, 1 III - lipiec 1929) oraz 2-miesięczny kurs radioszyfrowy Oddz. II SG - grupa rosyjska (15 X - 20 XII 1934). Opinia z okresu służby w 61 p.p.: „Inteligentny, pracowity, lecz mało zdolny. Nadaje się na stanowisko oficera szyfrów na szczeblu pp”. W 1933 otrzymał pochwałę ministra spraw wojskowych za wyszkolenie strzeleckie, w następnym roku pochwałę dcy 15 DP za wyszkolenie plutonu w 61 p.p. 12 VI 1935 awansował do stopnia kpt. (starsz. z 1 I 1935, lok. 83).

26 XI 1937 został przeniesiony z 61 p.p. do Baonu KOP „Podswile” na dcę Komp. Granicznej „Krzyżówka”, następnie dowodził komp. w Plac. Wyw. KOP Nr 3 w Głębokiem. 15 X 1938 przeniesiony został do dyspozycji szefa Wyw. KOP, objął stanowisko, oficera kw. Plac. Wyw. KOP Nr 8 w Równem. 17 IX 1939 z rozkazu szefa Wywiadu KOP mjr. Gurbkiego przekroczył w Kutach granicę Rumunii. Internowany w obozie Dragaşani. Po ucieczce z obozu 5 XII

1939 zameldował się w Ataszacie Wojskowym RP w Bukareszcie, skąd został skierowany na Plac. Wyw. Eksp. „R” Oddz. II SG krypt. „Cezar” w Czerniowcach kierowaną przez mjr. Henryka Niteckiego „Zarembę”. Przebywał na niej do 5 III 1940, pełniąc tam funkcję oficera wyw. i nadzorującego przerzuty graniczne. Okolicznością sprzyjającą tej pracy było zamieszkiwanie tam jego krewnych pp. Nehrebeckich. Od 5 III 1940 służył w Centrali bukaresztańskiej Eksp. „R” Oddz. II SG, najpierw jako zca, następnie kierownik referatu. Nadal pozostawał w ścisłym związku z terenem Bukowiny, od końca czerwca 1940 zajętej przez wojska ZSRS. Wykonywał osobiście trudne w tych warunkach zadania, m.in. we wrześniu 1940 dotarł do Lwowa, skąd powrócił do Rumunii 30 IX. Zadanie to wykonał prawdopodobnie na rzecz Bazy Łączności Zagranicznej ZWZ „Bolek” w Bukareszcie, bowiem 9 VII 1940 został przyjęty do ZWZ, gdzie przyjął ps. „Wołyniak”. Na terenie Rumunii przebywał do 26 XI 1940, wyewakuowany 3 tygodnie po likwidacji Ambasady RP i innych polskich placówek i instytucji. Przeniesiony został zgodnie planem „alarmowym” do Turcji, gdzie w tamtejszej Eksp. „T” Oddz. II SG służył do 23 II 1941, z tym że w międzyczasie - 29 II 1940 - przybył na teren Palestyny, gdzie nadal służył w Eksp. „T”.

25 II 1941 został przeniesiony do linii, w związku z czym zameldował się w Stacji Zbornej OZ SBSK. Stamtąd został skierowany do 3 komp. Legii Oficerskiej, gdzie pełnił funkcję dcy plutonu oficerskiego. 25 X 1941 rozkazem CWBS został skierowany do Tobruku w składzie 2 komp. LO, gdzie przebywał do 5 I 1942. Następnie pół roku przebywał na kursach. Najpierw na angielskim kursie dców komp. w Heluanie (51-7 II), następnie od 1 III 1942 był słuchaczem kursu dców komp. strz. w Centrum Wyszkozenia Broni i Służb.

10 V 1942 przeniesiony został do baonu ćwicz. OZ SBSK na stanowisko instruktora w komp. rekruckiej. Od 27 VI 1942 do 8 V 1943 oficer inf. CWArt. Dalsza służba kpt. Stanisława Malakowskiego także wiązała się z pełnieniem funkcji informacyjno-wywiadowczych w ramach Oddz. II dtwa APW. Od 8 V 1943 do 10 III 1944 służył jako oficer Eksp. Plac. Nr 1 Hajfa, następnie do 15 XI 1944 kierował Referatem Inf. Dtwa Jednostek Terytorialnych, skąd przeniesiony został na kierownika Plac. Nr 12, a następnie kierownika Plac. KW. Nr 15 Wydz. Wywiadu Obronnego dwa JWŚW.

Od września 1945 był dca 27 komp. zaopatrywania artylerii 2 Korpusu we Włoszech. We wniosku awansowym na mjr. jego przełożony płk Wollen napisał, że cechuje go „charakter prawy zrównoważony [...]. W pracy sumienny, umysł lotny i wnikliwy. Inteligencja duża. Bezwzględnie lojalny i można na niego liczyć. Cechuje go gorący patriotyzm. Zorganizował w krótkim stosunkowo czasie 27 KZ Art. wykazując duże zdolności organizacyjne i dowódcze. Praca kompanii będącej pod dowództwem brytyjskim spotkała się z dużym uznaniem ze strony tego dowództwa. Ogólnie bardzo dobry”. Awans do stopnia mjr. nastąpił ze starsz. z 1 I 1946.

Po wojnie mieszkał w Wlk. Brytanii, zmarł w latach 70. (wg rei. krewniej, W. Nehrebeckiej-Kalicińskiej). Żonaty z Laryssą z d. Woźniak, następnie rozwiedziony, powtórnie ożenił się z Angielką.

Odnaczenia:

Medal Wojska (1946),

Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921 (1928),

Medal 10-lecia Odzyskanej Niepodległości (1928),

Brązowy Medal za Długoletnią Służbę (1938),

1939-1945 Star (bryt.),

Africa Star (bryt.),

Defence Medal (bryt.).

Opracował: **Tadeusz Dubicki, Andrzej Suchcitz**. Tekst ukazał się w: Oficerowie wywiadu WP i PSZ w latach 1939-1945, Tom II, Warszawa 2011, s. 194-196.